

> Al Gore: *En obekvämd sanning – om den globala uppvärmningen och vad vi kan göra åt den*. Damm Förlag Ab 2007.
 > David Guggenheim (regissör): *An Inconvenient Truth*. 2006.

Gore når ut

Gör klimatförändringen till en samhällelig debattfråga

Al Gore kan kritiseras för mycket, skriver **Jonas Biström**, men dokumentären om hans arbete måste ändå betraktas som en milstolpe. Den för debatten vidare.

Dokumentären om Al Gore var en av de faktorer som gjorde att klimatproblematiken slutligen nådde den breda allmänheten. Det är en viktig milstolpe på vägen mot en lösning av problemet. Men att nå ut med sitt budskap är inte det enda svåra. Om du har radikala tankar blir du lätt avfärdad som icke trovärdig. Vattnar du ur dina tankar blir de lättare accepterade men problemet förblir olöst. Gores svar på detta dilemma är att i huvudsak undvika politiska linjedragningar och istället tala om klimatförändringen som en vetenskaplig och moralisk fråga (han nämner dock lagstiftning om begränsning av bilar koldioxidutsläpp).

Lever inte som han lär

Alla som kämpar mot klimatförändringen behövs, men frågan är om man inte också borde leva som man lär. På denna punkt väcker Al Gore mest frågor bland klimataktivister. Gore som har ett stort hus, reser mycket med flygplan och inte verkar vara ett ekologiskt föredöme i sitt eget liv, är inte en fullt trovärdig föreläsare om hur var och en skall leva. Många som ser att det behövs en stor förändring i vår livsstil anser att han varken i sitt eget liv eller i sitt budskap drar tillräckligt långtgående slutsatser. Att minska på konsumtion ligger inte högt på Gores lista. Han har dock uttalat sig på ett vassare sätt än vad som står

att finna i boken eller filmen, bland annat uppmanat ungdomar till civil olydnad mot uppbyggnad av nya kolkraftverk.

Varför gjorde han inget tidigare?

Det som en del tycker att saknas i filmen är en politisk analys av Gores politiska karriär. I filmen diskuteras inte alls vad som händer under hans vicepresidentenskap, förutom att han deltog i Kyotopro-

Innehållet lämnar tom känsla

Å ena sidan, å andra sidan. Man kan förstås inte ta upp alla frågor i en film och det kan vara bra att koncentrera sig på en sak, i detta fall vetenskapen om klimatförändringen. Men för dem som redan känner till de vetenskapliga grunderna för klimathotet lämnar filmen en tom känsla. Råden om vad man själv kan göra som delas ut under sluttexterna räcker

Fördelen med filmens koncentration på klimatvetenskapen är å andra sidan att man kan övergå från vetenskapliga debatten till samhälleliga debatten. Detta är Al Gores största förtjänst. Det som många sagt länge säger han nu på ett bra sätt till många.

”Det som många sagt länge säger Al Gore nu på ett bra sätt till många.”

---

cessen. Varför gjorde USA inte jättelika, klimatpolitiska framsteg under Clinton och Gore? Är orsaken till tystnaden i frågan presidentvalet som närmar sig, kanske Gore inte vill göra det svårare för sina demokratiska partikamrater?

För att stoppa klimatförändringen behövs ändringar i samhället och individers betende. Råden i slutet av boken med samma namn som filmen koncentrerar sig på det sistnämnda, vilket kan ses som en atomisering av människor. Stora förändringar kommer från att människor organiserar sig och tar del av samhälleliga beslutsfattandet, inte av att man sitter hemma och byter till lågenergilampor och komposterar.

inte till. Det blir för individcentrerat. Det ges inte tillräckligt greppyta för folk att gå vidare och börja agera. Var finns alla exempel på organisationer och projekt som redan kämpar mot klimatförändringen?

Jonas Biström är styrelsemedlem i Natur och Miljö och studerar allmän statsvetenskap vid Åbo Akademi
jonas.bistrom@abo.fi

FAKTA: AL GORE

Demokraten, journalisten, affärsmannen och miljöaktivisten Albert Arnold "Al" Gore Jr. föddes i Washington 31 mars 1948. Han var USA:s vice president under Bill Clinton 1993-2001 och ställde upp i presidentvalet 2000. Efter ett långdraget och kontroversiellt val blev han besegrad av **George W. Bush**. Efter nederlaget lämnade han politiken och för tillfället jobbar han bland annat som rådgivare för Google och sitter i Apples styrelse.